

(اصول نورپردازی در نماهای ساختمان)

زهرا صادقی شاپورآبادی^۱، مریم نصر اصفهانی^۲، فرزانه کیانی ابری^{۳*}

- ۱- گروه معماری، آموزشکده فنی حرفه ای سما، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خوراسگان، اصفهان، ایران.
- ۲- گروه معماری، آموزشکده فنی حرفه ای سما، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خوراسگان، اصفهان، ایران.
- ۳- کارشناس ارشد معماری، گروه معماری، آموزشکده فنی حرفه ای سما، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خوراسگان، اصفهان، ایران.

چکیده

ساختمان ها عناصر مهمی در شهر هستند که نقش پر اهمیتی در ایجاد و شکل گیری حال و هوای فضاهای شهری دارند. برخی از ساختمان ها ممکن است در ایجاد یک دورنمای زیبای شهری عنصر مهمی به شمار روند و گاه حتی به نمادی از یک شهر تبدیل شوند. بدیهی است اهمیت آنها در شب نیز کمتر از روز نیست. ویژگی های فرمی، جنس، بافت و رنگ ساختمان ها می تواند به کمک نورپردازی بارز شود. نورپردازی یک ساختمان در صورتی موفق خواهد بود که نه تنها ظاهر زیبایی را به نمایش بگذارد بلکه ساختمان را با توجه به نقش آن در منظر و یا فضای شهری احیا کند. طراحان ساختمان به عنوان متولیان کیفیت ساختمان و محیط به منظور دخالت در این امر نیازمند کسب حداقل دانشی در ارتباط با نورپردازی ساختمان می باشند. آگاهی از ابزارها و روش های نورپردازی نخستین گام در جهت دخالت طراحان در امر نورپردازی است. مقاله حاضر به بررسی انواع حالت های نورپردازی و موارد کاربرد آن پرداخته و با مقایسه دو نمونه موفق نورپردازی خارجی نسبت به نمونه داخلی به بررسی نواقص نورپردازی در ساختمان های داخلی پرداخته و همچنین بهترین روش نورپردازی را معرفی نموده است. نتایج این مطالعات حاکی از آن است که به طور کلی انواع حالت های نورپردازی ناشی از تغییر سه مولفه اصلی نورپردازی یعنی هدف نورپردازی، ویژگی های منبع نور و موقعیت آن می باشد. در هر طرح نورپردازی بسته به اینکه چه عنصری از فضا به چه نوع نوری و از چه زاویه ای نورپردازی شود، کیفیت و حالات مختلفی ایجاد می شود که آشنایی با آنها توسط طراحان ساختمان امری ضروری است.

واژه های کلیدی: نور، نورپردازی، طراحی نما، زیبا شناسی

۱- مقدمه

امروزه زندگی پرمشغله شهری در روز شهروندان را ترغیب میکند که بیشتر در ساعات شب به تفریح بپردازند، بدیهی است که گذراندن اوقات فراغت تنها یا ماندن در فضای بسته و تعادل با تعدادی محدود از افراد جوابگوی نیاز های انسان نیست. ارتباط با عناصر طبیعی و فضای شهری که به شکل مطلوبی تحقق یافته اند موجب احساس آرامش، رسیدن به تعادل روانی و جسمانی، اعتلای فرهنگ گفت و گو و تعادل، احساس همدلی با شهروندان دیگر، ارتقای زندگی جمعی و از آن طریق، به وجود آمدن خاطره، احساس تعلق در میان ساکنان شهرها می شود (غفارزاده، ۱۳۹۴). نورپردازی خوب در انسان احساس آسایش و امنیت به وجود می آورد و مانع از خستگی فرط می شود. گاهی ما خود موضوع نورپردازی در محیط را بی دلیل پیچیده کرده، فراموش می کنیم که قابل اعتمادترین ابزارمان برای تعیین تاثیر نور، همانا چشمان ماست. تمایز میان نور خوب و بد یا نور کافی یا ناکافی به صرف نگاه کرن به آن واژی که بر اشیاء باقی می گذارد میسر است. وقتی که شخص در یک فضا کار و فعالیت روزانه